

СТАТИСТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ АНОМАЛІЙ У СУСПІЛЬСТВІ

Добрунік Д. В.¹, Ольвінська Ю. О.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Добрунік Д. В., Ольвінська Ю. О. Статистичне вивчення соціальних аномалій у суспільстві. Розглянуто поняття та причини алкоголізму та наркозалежності, а також їх наслідки для людського розвитку. Проведено аналіз динаміки споживання алкоголю та наркотиків в Україні, визначені регіональні особливості.

Ключові слова: соціальні аномалії, суспільство, людський розвиток, соціальна статистика.

Добрунік Д. В., Ольвінська Ю. О. Статистическое изучение социальных аномалий в обществе. Рассмотрены понятие и причины алкоголизма и наркозависимости, а также их последствия для человеческого развития. Проведен анализ динамики потребления алкоголя и наркотиков в Украине, определены региональные особенности.

Ключевые слова: социальные аномалии, общество, человеческое развитие, социальная статистика.

Dobrunik D. V., Olvinskaya J. O. Sstatistical study of social anomalies in the society. Consider the concept and causes of alcoholism and drug addiction, as well as their implications for human development. The analysis of the dynamics of alcohol and drug use in Ukraine, determined regional characteristics.

Keywords: social abnormality, society, human development, social statistics.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Добрунік, Д. В. Статистичне вивчення соціальних аномалій у суспільстві. [Текст] / Д. В. Добрунік, Ю. О. Ольвінська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 76 – 79.

З давніх часів алкоголізм і наркоманія є суттєвою медичною, соціальною, економічною, психологічною і правовою проблемою. За останніми даними в Україні зареєстровано понад 900 тис. хворих з алкогольною та близько 100 тис. осіб з наркотичною залежністю. Тому вивчення даної проблеми є дуже актуальним у наш час.

Тютюнопаління (або просто паління) — набула шкідлива звичка вдихання диму тліючого висушеного листа тютюну. Найважливішим компонентом тютюнового диму є нікотин. Регулярне вживання нікотину викликає тютюнову залежність.

Найбільш поширеним наслідком паління є розвинення раку легень. Схильність до цього захворювання у людей, які не палять, становить 1%, у тих, що викурюють до 10 цигарок за добу, — 8%, а відповідно 10-20 цигарок —10%, понад 20 цигарок — 23%. За офіційною статистикою в Україні щороку від хвороб пов'язаних з курінням помирає більш ніж 100 тисяч чоловік.

Алкоголізм - захворювання, що викликається систематичним вживанням алкогольних напоїв, що характеризується патологічним потягом до них, призводить до психічних і фізичних розладів та порушує соціальні стосунки особи, яка страждає цим захворюванням. Найважчою стадією є синдром фізичної залежності від алкоголю, при якому раптове припинення його вживання може викликати такі симптоми, як тремор, страх, галюцинації або марення.

Щороку через алкоголізм в Україні помирає понад 40 тисяч людей, за даними Національної ради з питань охорони здоров'я. За даними ек-міністра охорони здоров'я України професора Миколи Поліщука, щодня алкоголь вбиває 40 українців. Це близько 8 тисяч отруень, ще 8 тисяч — кардіопатій, а також інші захворювання і нещасні випадки, пов'язані із вживанням алкоголю. Крім того, за його словами, в Україні зараз фіксується 25-30% випадків дитячої патології новонароджених і дуже часто причиною цього є саме алкоголь, тобто вживання алкоголю як матір'ю, так і батьком. Але цей факт зазвичай не розголошується. Майже 40% українських підлітків 14 — 18 років регулярно вживають спиртні напої. Алкоголь є причиною передчасної смерті майже 30% українських чоловіків. За офіційними даними рівень споживання алкоголю в Україні складає майже 18 літрів на рік. З кожним роком алкоголізм поширюється (рис. 1).

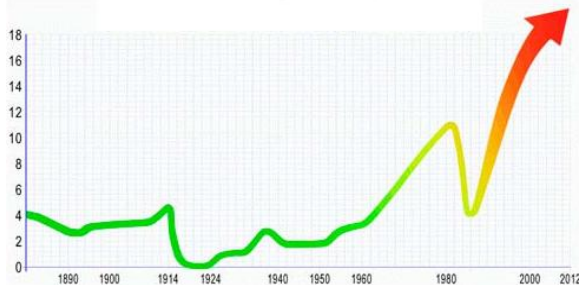

Рис. 1. Динаміка споживання алкоголю в Україні

Наркоманія (від грецьких слів narke - заціпеніння, сон, і mania - божевілля, пристрасть, потяг) - група хвороб, що виникає внаслідок систематичного, у наростаючій кількості вживання речовин, які включені до затвердженого на офіційному рівні списку наркотиків. Проявами наркоманії є психічна і фізична залежність від цих речовин, а також роз-

виток абстиненції внаслідок припинення їх прийому.

Розрізняють позитивну прихильність - прийом наркотику для досягнення приємного ефекту (ейфорія, відчуття бадьорості, підвищений настрій) і негативну прихильність - прийом наркотику для того, щоб позбутися поганого самопочуття. Фізична залежність означає тяжкі і навіть болючі відчуття, хворобливий стан при перерві постійного прийому наркотиків (як прийнято називати в народі - ломка). Від цих відчуттів рятує поновлення прийому наркотиків.

Серед причин виникнення й розвитку наркоманії найчастіше називають особливості характеру, психічні і фізичні розлади, вплив різних соціальних чинників. Нерідкими є також випадки виникнення наркоманії серед хворих, змушених тривалий час приймати наркотичні речовини в медичних цілях. Багато лікарських засобів, які застосовуються в офіційній медицині (в основному снодійні, заспокійливі і знеболюючі), можуть викликати важкі форми наркотичної залежності, що є серйозною проблемою їх застосування.

За даними незалежних експертів кількість наркозалежних в Україні - 1,5-2 мільйона осіб, що в десятки разів перевищує офіційні цифри. МВС констатує, що кожен із семи тяжких злочинів вчинено у сфері обігу наркотиків.

Міністерство охорони здоров'я заявило, що «від 8% до 26% школярів у віці 13-16 років пробували наркотики хоча б один раз». Нині наркозалежність помолодшала до 10-11-ти років. Останніми роками Україна послідовно прямує до національної катастрофи: кількість наркозалежних зростає все більше, і більше. Особливо небезпечними є Дніпропетровська та Одеська області, а також місто Київ (рис. 2).

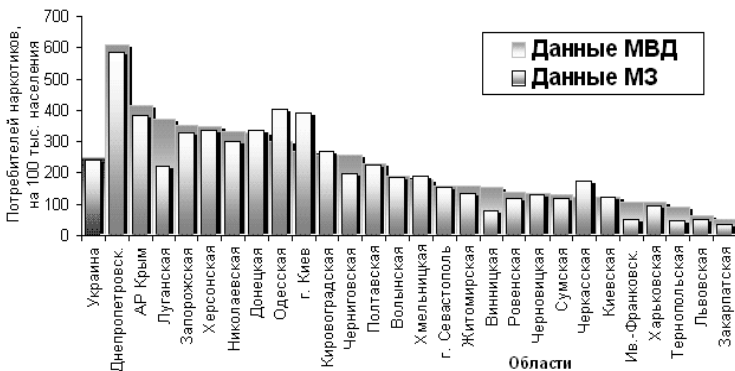

Рис. 2. Розподіл регіонів України за рівнем розповсюдження наркозалежності у 2013 році

Таким чином, широке розповсюдження алкоголізму та наркозалежності в Україні є негативним фактором людського розвитку. Це

призводить до скорочення тривалості життя населення, високої смертності населення у молодому віці, збільшенню вроджених аномалій у дітей. Все це призводить до депопуляції населення країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Витковская Е. В. Статистические методы – инструмент изучения социально-экономических процессов / Е. В. Витковская, А. З. Подгорный, Ю.О. Ольвинская [и другие] // Историк-экономист С.Я.Боровой и проблемы современной истории экономики: к 110-летию со дня рождения С.Я.Борового: монографія. - 2013. – С. 211-256.
2. Самотоєнкова, О. В. Економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2010. – 182 с.
3. Самотоєнкова О. В. Соціальна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2009. – 102 с.
4. Корольова, Т. С. Методологія статистичного забезпечення розвитку регіону: монографія / [А. З. Підгорний, К. В. Вітківська, О. Г. Милашко, Т. В. Погорєлова, Т. С. Корольова та ін.]. – Одеса : АТЛАНТ, 2012. – 303 с.
5. Вітківська К. В. Статистичне оцінювання впливу факторів на рівень смертності / К. В. Вітківська, А. З. Підгорний // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – Вип. 37. - С. 129-133.
6. Вітківська К. В. Щодо питання про побудову таблиць смертності за причинами для окремих регіонів України / К. В. Вітківська // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2007. - Вип. 25. - С. 51-57.
7. Вітківська К. В. Оцінка резервів підвищення тривалості життя населення на регіональному рівні / К. В. Вітківська // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип.25 / Одес. держ. екон. ун-т. – Одеса: ОДЕУ – 2007. - №40. – С. 227-232.
8. Вітківська К. В. Особливості формування сучасного рівня смертності в Україні / К. В. Вітківська // Вісник Хмельницького національного університету. – 2007. - №2. – С. 197- 201.
9. Вітківська К. В. Методологічні проблеми розрахунку втрат життєвого потенціалу населення на основі регіональних таблиць смертності / К. В. Вітківська // Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць. – Київ: НДЕІ, 2015. - № 4. – С. 172–175.
10. Підгорний, А. З. Статистика: навчальний посібник / А. З. Підгорний, І. Г. Готліб, К. В. Вітківська [та інші] / за ред.. А.З.Підгорного. - Одеса, 2013. – 106 с.
11. Підгорний А. З. Удосконалення методології статистичного оцінювання розвитку регіону: звіт про НДР (проміжн.) / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова, К. В. Семенова та інші. - Одеса, 2014. - 118 с.